

SLOVENSKI VESTNIK

Tiskovina ■ Postnina placana pri pošti 64290 Trzin 1

P.n. Koroška osrednja knjižnica "dr. France Sušnik" Na gradu 1 62390-Ravne na Koroškem - SLO

CELOVEC PETEK 1994 3. MAJ 1. dnevnik XLIX številka 19 (2754)

Objava v Celovcu Erscheinungsort Klagenfurt

Poštni urad 9020 Celovec Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

SLOVENSKI VESTNIK, Tavriserstr. 16, A-9020 Celovec
Sastopnik za YU: ADIT-DES, P.p. 171, 61000 Ljubljana

P. b. b.

Zveza koroških partizanov
vabi na

obisk zgodovinskih krajev
NOB na Svinški planini
v nedeljo, 29. maja 1994

Odhod točno ob 10.00 izpred glavne pošte
v Velikovecu.

Vozili se bomo z osebnimi avtomobili,
možnost prisredanja.

Izlet bo ob vsakem vremenu!

Košarkarji SAK

Na sliki so kar tri moštva košarkarjev SAK, ki se veselijo novih dresov. Dresi so darilo Posojilnice/Zveze Bank iz Celovca (na sliki zastopnika Aleš Šimenc in Rudi Uraban).

Slovenski košarkaši so žal nekoliko v senci naših nogometišev, a čisto po krivici. Njihovi uspehi vsekakor zaslužijo podporo navijačev, saj se v zgornjem play-offu borijo za naslov koroškega prvaka v prvenstvu moštev. Ta uspešna pot je nenazadnje tudi sad dela prof. Antona Malleja, ki je požrtvovalen organizator.

Sosvet tudi za dunajske Čehi

Po 18 letih čakanja je bil v prvih dneh maja tudi za češko narodno skupnost v Avstriji ustanovljen sosvet. Poslanka Zelenih Terezija Stoisic pozdravlja ta korak, saj so Čehi zadnji od šestih narodnostnih skupnosti, ki se doslej tega foruma še niso mogli posluževati. Doslej so obstajali sosveti za Madžare, Slovence, Hrvate, Slovaške ter Rome in Sinte.

Čehi v Avstriji živijo predvsem na Dunaju in okolici, njihovo število pa ocenjujejo na 10.000 do 20.000, s tem štejejo tudi med najmočnejše skupnosti v državi. Poslanka Zelenih Stoisiceva upa, da bodo Čehi zdaj deležni finančne podpore, katere vse doslej niso dobivali pod pretevo, da nimajo sosveta. Prav zato večina projektov na kulturnem, jezikovnem in izobraževalnem področju ni mogla biti uresničena. Posebno na češki šoli so nujna popravila, potrebna pa je tudi nova konceptualna in finančna osnova.

Stoisiceva pravi med drugim tudi, da je z ustanovitvijo sosveta in po reformah na Češkem zdaj enkratna možnost za razcvet mednarodno skupnostjo v Avstriji.

FPÖ citira NT za napad na Slovensko gimnazijo in TAK

Koroška svobodnjaška stranka (FPÖ) je novo mandatno delovno dobo v deželnem zboru začela po starem receptu: spravila se je nad Slovence. Na seji v sredo je svobodnjaški poslanec Schretter hotel od deželnega glavarja Zernatta zvedeti, koliko dijakov iz Slovenije da obiskuje Slovensko gimnazijo oz. dvojezično Trgovsko akademijo in koliko da ta obisk stane Avstrijo.

Kar je navzoče poslance in novinarje najbolj začudilo, je to, da je Schretter svoje parla-

mentarno vprašanje docela oprl na pisanje Našega tednika. Na široko (seveda v prevodu) je citiral iz članka v NT, v katerem avtorja Igor Roblek (Sele) in Matevž Šmid (Ljubljana), sta oba dijaka omenjenih izobraževalnih ustanov – razpredata svoje misli o dijakih iz Slovenije, o posledicah za sožitje na šoli in v katerem med drugim tudi pišeta, da koroški starši zahtevajo omejitve dijakov iz Slovenije. Schretter je z velikim užitek citiral iz tega članka, čigar krona so brezdvomno pasaže, kot: kako je

možno, da pridejo dijaki iz Slovenije na šolo, ko pa njihovi starši nimajo delovnega dovoljenja in Avstriji tudi ne plačujejo davkov ter da je koroške Slovence strah pred Slovenci, ki so v tako velikem številu prišli v deželo (po citatih Schretterja). Poseg svobodnjaškega poslanca na podlagi nt-jevih citatov je izzvenel, kakor da bi morala dežela koroške Slovence ščititi pred rojaki iz Slovenije.

Deželni glavar Zernatto se ni spustil na polemični Schretterjev nivo in je posredoval šte-

vilke z dne 4. maja 1994 o številu dijakov na Slovenski gimnaziji in na dvojezični Trgovski akademiji. Slovensko gimnazijo trenutno obiskuje 453 dijakov, od tega 380 avstrijskih državljanov, 57 neavstrijskih življenjskim središčem staršev v državi in 16 neavstrijscev brez tega središča (med njimi tudi begunci).

Na Trgovski akademiji je 141 dijakov, od tega jih je 68 Avstrijscev, 16 neavstrijscev z življenjskim središčem staršev v Avstriji in 57 neavstrijscev brez tega središča (tudi begunci).

Šolstvo: predlogi ZSO in NSKS

Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev sta uskladila svoja stališča v nekaterih vprašanih manjšinskega šolskega vprašanja. S koncem šolskega leta 1993/94 se bo namreč upokojil vodja manjšinskega šolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu in okrajni šolski nadzornik za manjšinsko šolstvo Franz Wiegeler. Mesto okrajnega šolskega nadzornika za manjšinsko šolstvo je bilo že razpisano. Na podlagi prijav za to mesto sta ZSO in NSKS izdelala trojni predlog, ki ga bosta posredovala šolskim oblastem. Predlog se glasi:

1. Tomaž Ogris, 2. Irena Žele, 3. Anton Gallob.

S tem predlogom bosta ZSO in NSKS seznanila tudi sosvet za slovensko narodno skupnost, ki bo zasedal 24. maja 1994 v Železni Kapli.

Nadalje sta ZSO in NSKS imenovala svoje zastopnike v Deželni šolski svet oz. v okrajne šolske svete.

Za kolegij deželnega šolskega sveta:

1. dvor. sv. dr. Reginald Vospornik, 2. ravnatelj Franc Kuvkova.

Za kolegij okrajnega šolskega sveta Velikovec: 1. Fric Kert, 2. Leonhard Katz.

Za kolegij okrajnega šolskega sveta Celovec-dežela: 1. Siegfried Kolter, 2. Hans Milonig.

Za kolegij okrajnega šolskega sveta Beljak-dežela: 1. Joško Wrulich, 2. Anton Gallob.

Za kolegij okrajnega šolskega sveta Beljak-mesto: 1. Miran Schönberg, 2. Maria Pichler.

Za kolegij okrajnega šolskega sveta Šmohor: 1. Daniel Mešnik, 2. Vinko Gotthard.

Imenovani bodo zastopali interese dvojezičnega šolstva v kolegijjskih šolskih gremijih v naslednjem mandatnem obdobju, ki bo trajalo, tako kot mandatno obdobje deželnega zbora, pet let.

Slovenska prosvetna zveza
Krščanska kulturna zveza
ORF – Slovenski spored
Zvezna gimnazija za Slovence

vabijo na kantato

Carmina Burana

(Carl Orff)

v nedeljo, 15. maja 1994, ob 14.30
v veliki dvorani Doma glasbe
v Celovcu.

Sod.: MePZ „Danica“ iz Šentprimoža, MePz „Peca“ iz Globasnice, Mešani in mladinski zbor ZG iz Celovca, člani orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane, Studio Percussion iz Gradca

Solisti: Norina Radovan – sopran, Marjan Trček – tenor, Joško Kovačič – bariton

Klavir: Andrea Wuzella-Močilnik, Anton Kernjak

Dirigent: Stanko Polzer

Krščanska kulturna zveza

20 let
mladinskega in lutkovnega
gledališča na Koroškem

Sonček, kje si?

(Marjan Pungartnik)

Lutkovna igra z glasbo in
petjem po motivih iz koroških ljudskih pravljic

Nastopa:
Ludke Mladje Celovec

Režija: Tine Varl

Mestno gledališče Celovec

v sredo, 25. 5. ob 20.45
v četrtek, 26. 5. ob 8.30,
ob 10.00 in ob 11.30

Prisrčno vabljeni!

Haiderjeva obstrukcija v koroškem deželnem zboru seveda ni samo deželno-političnega koroškega pomena, marveč jo je treba videti v vseavstrijskem okviru. Haiderjev izrecni cilj je ustanovitev „tretje republike“, se pravi likvidacija vseh osnovnih temeljev trenutno veljavne, na temeljih antifasizma sloneče ustave, uvedba nove „voditeljske“ države.

Koroška naj bi bila izho-

dr. Franci Zwitter

Koroška in avstrijska politika

dišče njegovega slavoslavnega marša na Dunaj. Außerwinkler in Zernatto sta mu s svojo klavarno, karikaturi podobno politiko ob mešetarnjenju za položaj deželnega glavarja pridno ministrala. Devet popitih steklenic žlahtnega rdečega so Außerwinklerja prepričali, njemu obljubljena registrska številka K 1 za njegov službeni avto je Zernatta omehčala. Sele Vranitzkijev telefonski poziv iz Amerike in Busekov ukor iz Madžarske sta očitno spametovala provincijalna politika rdeče in črne barve na Koroškem.

S svojo obstrukcijsko politiko, da prepreči izvolitev koroškega deželnega glavarja, provocira Haider ne samo Korošce, temveč ves avstrijski demokratični tabor. Izid tega dvoboja med oblastnopijanim, nevarnim desničarjem in neverjetno navivnim in politično brezbarvnima tekmečema drugih strank bo merodajen za nadaljnji razvoj avstrijske republike.

In kakor vedno: vsa kritika, ki si jo je socialna demokracija v času svoje politične oblasti na Koroškem, zlasti tudi pod Wagnerjem, upravičeno zaslužila, vse posmehovanje, ki si ga je Zernatto in z njim njegova ljudska stranka pridobila, ne smeta in ne moreta biti argument za Haiderja.

Prav njegovo ravnanje in ravnanje njegovih pristašev, ki nevarno spominja na njihove ideološke prednike

(poskus nasilnega vstopa v celovški ORF) so Haiderjevo politiko dokončno demaskirali. V njem preti nevarnost za avstrijsko demokracijo. To ni nikakršna demonizacija Haiderja, temveč gola ugotovitev dejstev.

Rjave srajce in črni škornji že davno ne ogrožajo več avstrijske demokracije: modri šali, „handyji“ (žepni telefoni, po katerih daje Haider svoja povelja tako svojim parlamentarcem kot tudi svojim napadalnim tolpam) v rokah moderno oblečenih „mladostnikov“ menda „nove stranke“, ki se menda bori proti dozdevnim privilegijem „starih strank“ – ti so nevarnost za avstrijsko demokracijo.

V pokru za deželnega glavarja Koroške gre torej za več: upravičeno nezadovoljstvo nad koalicijskima strankama ne sme odpreti poti novi voditeljski stranki.

V koalicijskih strankah samih se bo moralo marsikaj spremeniti, v poskusu izolacije Haiderja in njegove stranke pa ju je treba podpreti.

Zdaj ni čas za obračun z zgodovinskimi napakami socialnih in krščanskih demokratov – čeprav ne bo smel izostati – zdaj je prvotna naloga preprečevanje Haiderjeve taktike izigravanja demokratičnih strank in izsiljevanja njeogve volje. Če bi se Haider uveljavil na Koroškem, se mu tudi na poti na Dunaj nič več ne bo postavilo v bran.

Koroška v primežu strank

Koroški politični kabaret, ki vse bolj prerašča v demokraciji nevarno žaloigro, se bo nadaljeval. In to kljub novemu (že četrtemu) volilnemu terminu deželnega glavarja.

V petek, 6. maja 1994, je kljubski predsednik socialdemokratske stranke v deželnem zboru in še-vice-deželni glavar Peter Ambrozy dal vedeti, da „trenutno“ njegova stranka ne misli odskočiti od koalicijskega pakta s VP, pa naj ji svobodnjaki ponudijo, karkoli hočejo – na primer podporo pri izvolitvi Außerwinklerja za deželnega glavarja. Za to krizo da je odgovorna svobodnjaška stranka, sprožila jo je s svojo užrtnostjo in pohlepom po oblasti. Zato naj ta stranka ne zapira vrat za pogovore, ampak naj omogoči enemu od „neodvisnih“ na svoji listi, da pri izvolitvi deželnega glavarja ostane v deželnem zboru. Ostali člani FP pa naj zapustijo, če že hočejo, plenarno sobo in tako izrazijo svoj protest zaradi Zernattove izvolitve. SP in VP bosta ta korak pripoznali, prav tako pa demokratično voljo in pripravljenost FP pri premagovanju politične krize v deželi. Komentar nekega navzočega žurnalista: tako bi bil volk sit, koza pa cela. Samo še ni jasno, kdo je volk in kdo koza?

Haiderjeve tedenske pridige o izdajstvu na Koroškem je bivši predsednik koroških socialdemokratov označil kot zelo nevarne za demokracijo in proti temu si bo treba nekaj namisliti in ukrepati.

Sprememba ustave oz. izvolitev deželnega glavarja samo z

navadno večino pa je pod dani pogoji zares zadnje sredstvo in mora biti tudi pravnoformalno do potankosti razčiščeno, je menil klubski predsednik.

Tudi ljudska stranka ne misli popustiti svobodnjakom in se odreči svojemu glavnemu kan-

Christof Zernatto

didatu Christofu Zernattu. Poziv zgornjekoroškega župana Aschbergerja, naj Zernatto odstopi in se stranka takoj prične pogajati s svobodnjakom o sodelovanju v deželi, sicer se bo spuntala baza, je do cela propadel. V ponedeljek, 8. 5., po seji strankinega deželnega prezidija, je Aschbacher pred zbrano žurnalistično skupino „smel“ popraviti svoje za-

Evropska skupnost in njene manjšine

Ali bo evropska integracija sprožila nov val kulturne in jezikovne asimilacije?

Društvo Vincenc Rizzi in Zveza slovenskih organizacij vabita na informacijsko prireditev s strokovnjakom za manjšinska vprašanja EU

Diarmuidom Breathnachom

v sredo, 25. maja 1994, ob 20.00 v občinskem centru v Šentrupertu v Celovcu (bivši Volkskino), 1. nadstropje, dvorana 2

župan Jung. Kulturni spored so oblikovali MoPZ „Borovlje“, moški zbor „Alpenrose“, mešani zbor „Stadtchor“, folklorna skupina „Karavanke“ iz Tržiča in godbi na pihala iz Tržiča in Borovelj.

Zamujena priložnost

„Partnerschaften für Europa“ se je glasilo zveneče geslo pobratenja med obema obkaranškima mestecema Borovlje in Tržič. A z evropsko odprtostjo in z odkritim medsebojnim spoštovanjem in upoštevanjem je ta prireditev imela bore malo skupnega. To se je začelo pri vabilih in se nadaljevalo s pozdravnim transparentom ter svoj višek doseglo pri nagovoru borovljskega župana. Vse je bilo „treudeutsch“. Če ne bi bilo dvojezičnega pozdravnega nagovora tržiškega župana Smuka in sodelujočih slovenskih kulturnih skupin tu – in onstran

Karavank (Godba na pihala Tržič, tržiška folklorna skupina „Karavanke“ in moški pevski zbor SPD „Borovlje“), bi vsakdo moral misliti (in morda tudi upravičeno meniti), da sta se pobratili dve nemški mesti v nemški Evropi.

Borovlje oz. mestna uprava z županom Krainerjem na čelu, so zamudili edinstveno priložnost, da bi v Evropo vstopili kot odprto, svetovljansko, zares evropsko mesto. Tako pa so odgovorni Borovljanci od drugih zahtevali odprtost in svetovljansko, sami pa so se zakrknili v najgloblji provincializem.

In če župan sedaj argumentira, da pač iz jezika ni hotel delati ideologije in je zato govoril samo nemško, potem mu naj bo pošepetano na uho, da je prav s tem slovenščino ideologiziral, jo stigmatiziral in jo kot nepomemben jezik odrinil v kot.

f.w.

hteve in jih dementirati. Isti Zernatto, čigar odstop je mladi župan še pred nekaj dnevi glasno zahteval, mu je milostljivo sedel ob strani ...

VP niti za milimeter ne namerava odstopiti od koalicijskega pakta s socialdemokrati, je Zernatto pribil in napovedal interne strankine volitve pri izbiri kandidatov za državnozbornske volitve oktobra letos. Volitve, udeležijo se jih lahko tudi nečlani, bojo potekale sredi junija. Pravico dokončne uvrstitve in razporeditve kandidatov pa si je deželno vodstvo stranke seveda pridržalo.

Svobodnjaški firer je, menda zaradi velikega zanimanja pri publiku, kot je pisalo na letakih v Celovcu, v ponedeljek ponovil svojo znano beljaško pridigo o koroškem izdajstvu. Haider je mlatil samo staro slamo, v bistvu je to že politična infantilnost, cmeravost užaljenega sinčka edinčka, ki so mu odvzeli najljubšo igračo in zato jezen na ves svet. Razburja se in razburja, čeprav mu nihče ne odreka in jemlje pravice tolmačenja „svoje“ resnice.

Vse kaže na to, da bojo svobodnjaki svoj bojkot morda skušali držati celo do 12. junija, referendumskega dne o pristopu k EU. S tem bi si ohranili edinstven propagandni vehikel tudi v evropski diskusiji in tako na dveh ravneh skušali propagirati Haiderja kot „žrtev“ nekih izdajalskih in mračnjaško-oblastniških sil. Interesi dežele imajo samo še propagandističen pomen.

Franc Wakounig

Gradiščanska: dvojezično šolstvo je ogroženo

Veliko kritike je požel osnutek za nov zakon za manjšinsko šolstvo na Gradiščanskem. Govornica za manjšine pri Zelenih Stoisičeva pravi, da ta osnutek, ki ga je predstavil minister Scholten, izpodkopava princip dvojezičnega pouka na dvojezičnem ozemlju Gradiščanske. Načrtovano ločevanje otrok, je grob korak nazaj, saj je skupnost vseh prebivalcev že vedno pomenila veliko.

Poleg tega ogroža ta zakon precej dvojezičnih šol. Predvsem manjšim šolam grozi zaprtje, če bi odpravili princip dvojezičnega šolanja.

„SPÖ in ÖVP hočeta še v zadnjih dneh svoje legislaturne periode uveljaviti spremembo zakona, ki je manjšinam sovražna, in to skrito med diskusije o Evropski uniji,“ očita Stoisičeva strankam. Pri uresničevanju odredb, ki so manjšinam v prid, pa se strankam nikamor ne mudi, tako npr. pri dvojezičnih tablah za Gradiščansko, o katerih je enoglasno sklepal sosvet. Ta sklep naj bi zaprašen obležal v predalu.

Stoisičeva zahteva, da v interese dežele ne sme priti do etnične separacije in s tem do konfliktov kot na Koroškem. Ločevanje še nikoli ni nikogar „pomirilo“, pač pa je bilo vedno le izhodišče za nova nesoglasja.

Pobratenje po boroveljsko, ne po evropsko!

V sredo, 6. maja, na podvečer „Dneva Evrope“ sta mesti Borovlje in Tržič podpisali listino pobratenja. Svečanosti v mestu puškarjev sta se poleg županov obeh mest, dr. Krainerja in dipl. inž. Smuka udeležili tudi koroški deželni glavar Zernatto, visoki predstavniki Slovenije, med drugim drž. sekretar Peter Vencelj in generalni konzul Jože Jeraj, notranji minister nemške zvezne dežele Porenje-Falca Walter Zuber in župan z Borovljami pobratenege mesta Sponheim Heinz-Jürgen Jung. Pobratenje in srečanje med občinami je bilo pod geslom „Partnerstvo za Evropo“ in je s časovnega in tudi programatičnega vidika služilo propagiranju članstva Avstrije v EU. Med prireditvijo je namreč prišla vest iz Strasbourg, da je evropski parla-

ment z veliko večino glasoval za včlanjenje Avstrije v EU, in tudi propagandni znak je bil pro-eujevski.

Boroveljski župan Helmut Krainer, ki je govoril izključno samo nemško (beri komentar) je ob podpisu listine pobratenja omenil številne človeške, gospodarske in kulturne vezi med Borovljami in Tržičem, tržiški župan Peter Smuk pa je zvečer na diskusiji v mestni hiši opozoril (vzorno v obeh jezikih) na slovensko narodno skupnost na Koroškem kot važen subjekt v povezovanju in pri krepitvi midsosedskih odnosov. Podobno je poudaril pri diskusiji tudi slovenski generalni konzul Jože Jeraj.

V okviru svečanosti so na južnem pobočju Humberka posadili trto iz Porenja, ki jo je s seboj prinesel sponheimski

Silvana Meixner, glavna urednica „Heimat, fremde Heimat“

Za manjšine smo kar precej dosegli

Silvana Meixner, glavna urednica oddaje „Heimat, fremde Heimat“ je bila med prvimi žrtvami pišemskih bomb, s katerimi so lani decembra neonacistični krogi pahnili državo in družbo v hudo krizo. Rojeni Hrvatici oz. Dalmatinki je uspelo omenjeno oddajo dvigniti na zelo visok informativni standard in razširiti krog sodelavcev na domala vse narodnosti, ki živijo na Dunaju. Ob priliki mlade mani-FEŠTe se je z njo pogovarjal urednik Franc Wakounig

Vi vodite redno televizijske oddaje ORF „Heimat, fremde Heimat“ za priseljence in na Dunaju živeče manjšine. Kako se počutite v tej funkciji povezovalke med ljudmi različnih narodnosti, kultur, verstev in jezikov, kot medijski interpret interesov bolj obrobni skupin?

V Avstriji sem že sedem let in pet let delam v tej redakciji, od vsega začetka. Začela sem z velikim navdušenjem, ker sem mislila, da je neobhodno potrebno in zelo važno, da ima Avstrija takšen program za manjšine in za priseljence, ker tega poprej ni bilo. Važno se mi je zdelo, da za manjšine in priseljence, tudi avtohtone manjšine, kot so to na primer na Dunaju živeči koroški Slovenci, štajerski Slovenci, in za druge etnične skupine, Čehe, Slovake, Ukrajince in druge, ki nimajo lastnega televizijskega programa, delamo takšno oddajo. Mislim, da z istim elanom delam tudi danes. Sama redakcija ima petnajst ljudi različnih narodnosti, od Hrvatov, koroških Slovencev, Turkov, Kurdiv do Slovakov,

Madžarov, Čehov, Avstrijcev in Armencev. Pač vse nacionalnosti, ki po logiki sodobnega življenja živijo tu. Vzdušje v redakciji je odlično, smo enotna skupina.

Ali mislite, da ste s temi oddajami v glavi Avstrijcev premaknili kaj na boljše, da ste nekaj dosegli?

Da!

Ali je manj nasprotovanj in predsodkov?

Tega ne bi rekla.

Kaj ste potem dosegli?

S tako oddajo gotovo ne moremo pridobiti simpatij tistih Avstrijcev, ki gojijo do tujcev nesimpatije. A dejstvo je, da skušamo z našimi oddajami približati Avstrijcem del kulture, običaje, ki jim niso blizu. In mislim, da smo s tem uspeli. V Avstriji je precej tako imenovane „stille Masse“, ljudi, ki načelno nimajo nobenega mišljenja, ne dobrega ne slabega. A če iz te mase pridobimo ljudi, ki pozitivno gledajo na to problematiko, je to velik uspeh.

Kar pa zadeva posamezne manjšine, smo po mojem s to oddajo veliko dosegli. Na primer: Lani decembra so Romi in Sinti postali priznana manjšina v Avstriji. Na začetku naše oddaje nihče ni govoril o njih, o njih se nič ni čulo. Z našo oddajo so se tudi oni začeli vključevati v manjšinsko življenje in mislim, da je naša oddaja k temu dosti pripomogla. Takih primerov je kar precej.

Kakšno mesto ima vaša oddaja v okviru ORFa – ste ljubljenci, ali vas samo trpijo, vas potrebujejo?

Ta oddaja je tudi po mišljenju odgovornih potrebna. Oddaja je od 3. decembra 1994 dokončno zasidrana v okviru ORF-a, ki nas seveda podpira.

Je k definitivnosti pripomogel

tudi neonacistični atentat na vas?

Da.

Torej so vaši sovražniki dosegli prav nasprotno?

Da.

Kako ste prestali in zmogli ta podel napad?

Problem niso rane, ki so vidne. Bolj važno je to, kar nosi človek verjetno vse življenje v sebi.

Ali je vas sedaj strah ali pa je ta strah manjši?

Na te stvari sedaj gledam drugače. Kajti ko sem ležala dolgo v bolnici, sem seveda imela veliko časa za razmišljanje. Nimam osebnega strahu, statično gledano sem svoje opravila in mislim, da se meni nič ne more več zgoditi. A strah me je razvoja in stremljenj v Avstriji. In ta razvoj ne gre v pozitivno smer. Politični razvoj ni takšen, kot bi ga želela videti in občutiti. A za to imamo politike.

V Avstrijo ste prišli, ko je obstajala še država, ki je sedaj ni več in iz republike, ki je danes država. Kako oz. ali sploh obravnavate razvoj v bivši Jugoslaviji?

V naši oddaji ta problem igra zelo majhno vlogo, ker se zelo malo ukvarjamo s politiko. Poleg tega nimamo nobenih stikov z matičnimi državami naših manjšin. To je oddaja

ORF-a za tiste, ki živijo v Avstriji. Sploh se ne vmešavamo v ta razvoj in o njem tudi nimamo prispevkov. Kar pa zadeva moj osebni odnos, pa je jasno, da sem vse faze dala skozi. Tudi če ne bi bila rojena v tej deželi in ne bi imela odnosa do nje, bi ta razvoj bil zame tako grozen, kakor ga dejansko občutim.

Ali in kakšne stike imate z oddajami koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov?

Mi imamo redne stike, ne glede na to, da imamo člane omenjenih narodnih skupnosti tudi kot urednike v naši oddaji. Kar zadeva našo oddajo, lahko rečem, da na začetku nismo imeli nobenega Slovenca v uredništvu. Odnosi s kolegi v Celovcu in v Železnem so normalni in občasno si izmenjavamo prispevke. Mislim pa, da je sodelovanje za kanček lažje s Hrvati kot s Slovenci. Vzrok je po mojem, da oddajo „Heimat, fremde Heimat“ emitira sedaj tudi televizijska mreža in se v slovenski redakciji v Celovcu, ko smo jo povabili k sodelovanju, s tem naslovom ni mogla identificirati. Oddaja naj bi bila sad sodelovanja med nami, gradiščanskimi Hrvati in koroškimi Slovenci.

Kaj pa redne programske izmenjave med redakcijami?

No, mi občasno itak jemljemo stvari od obeh redakcij. Ampak specifično slovenske ali hrvaške zadeve za našo publiko niso zanimive. To je problem. Pri splošnih temah pa seveda sodelujemo.

Hvala za pogovor.

Mnenja o koroški politični sceni

Povolilni politični razplet na Koroškem poteka brez naše narodne skupnosti in mimo nje. V bistvu nismo ne objekt razprav, še manj pa subjekt, ki bi tvorno sooblikoval politično diskusijo. Bistveno drugačna slika se je kazala pred volitvami, saj je EL samostojno in zelo zaneseno nastopala, pri socialdemokratih pa se je Ana Blatnik borila za sedež v deželni zboru.

Po njihovem mnenju smo povprašali štiri slovenske politike.

Andrej WAKOUNIG

Enotna lista

Velika škoda, da se koroški

politiki v tem važnem vprašanju ne morejo dogovoriti glede političnih kompetenc v deželi. Stranke se v prvi vrsti borijo samo za ohranjanje oblasti in ne za reševanje stvarnih vprašanj, ki jih je dovolj. Blokada izvolitve deželnega glavarja in vlade škoduje celotnemu razvoju dežele. Žalostno je, da ustava tako blokado dopušča. Sprememba bi morala določiti, da sta eden ali dva eksodusa mogoča, potem pa velja navadna večina. Podobna določba že velja na občinski ravni. To dogovarjanje à la Koroška je za demokracijo sila nevarno. Zato predlagam, da se v ustavi jasno zapiše vloga opozicije in vladajočih strank in da ukinejo

sedaj predpisano koalicio vseh strank. To pa tudi pomeni, da končno in resno razmišljajo o uvedbi direktne izvolitve deželnega glavarja.

Tomaž OGRIS

Delovna skupnost

Kaj osebno menim o koroškem povolilnem razvoju, raje ne bi povedal, ker je tako pikro, da ne bi bilo za javnost. V imenu Delovne skupnosti Slovencev v SPÖ pa sledeče: Z izidom volitev sta socialna demokracija in z njo tudi Delovna skupnost doživeli poraz, čeprav je kandidatka Delovne skupnosti Ana Blatnik dosegla lep osebni uspeh. To pomeni,

da s svojimi prizadevanji še nismo na cilju. Trenutne zmede v političnih vrhovih dežele nam ne bojo vzele poguma, čeprav se je treba bati bodočih zapletov, ki utegnejo postati tragični, če bo šlo tako naprej.

Marjan STURM

Zveza slovenskih organizacij

Vsi politiki deželnozborskih strank so se v tem razvoju diskreditirali, ker so v ospredje postavljali položaje in mesta. Skratka, koroška politika se je osmešila in to ne samo v deželni, temveč v avstrijskem in mednarodnem merilu. Dejansko je zame vprašanje, ali in kako bojo demokratično mi-

sleči ljudje v deželi preko vseh nacionalnih meja zapustili pozicije opazovanja in se aktivno začeli vključevati v politiko. Alianca demokratičnih sil je potrebna bolj kot kdajkoli prej. Zato mislim, da bo treba, kot v preteklosti, s komiteji in podobnimi pobudami graditi novo zavezništvo vseh demokratov znotraj in izven političnih strank in s ciljem, uveljaviti politično kulturo v deželi. To pa seveda vključuje konstruktivno reševanje manjšinskega vprašanja.

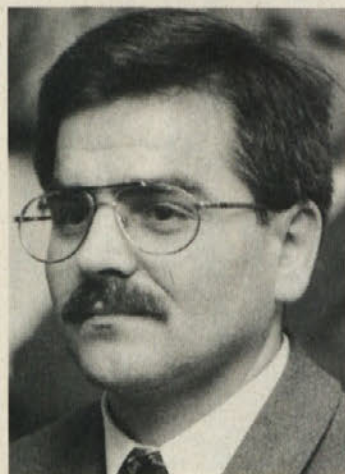
Matevž GRILC

Narodni svet koroških Slovencev

Politična burka na Koroškem je na eni strani rezultat volitev, na drugi strani bolj skrbijo osebni interesi kot pa interesi dežele. Slej ko prej sem mnenja, da bi glavni akterji po razvoju preteklih tednov morali odstopiti, kajti samo tako bo mogoče priti do novih pogovorov.

Ves ta razvoj pa tudi dokazuje, da koroški Slovenci tudi v teh političnih vprašanjih res moremo zaupati samo tistim, ki jih izvolimo na občinski ravni, saj so deželni politiki izgubili zaupanje prebivalstva.

Ta politični razvoj pa tudi potrjuje potrebo prisotnosti koroškega slovenskega mandatarja na deželni politični ravni, kajti sedaj in v tem trenutku sploh ne moremo vplivati na ta dogajanja.

Andrej Wakounig

Tomaž Ogris

Dr. Marjan Sturm

Dr. Matevž Grilc

Obirski ženski oktet je praznoval

Preko 400 krat zadoneli mehki glasovi OŽO

Preteklo soboto je Obirski ženski oktet SPD „Valentin Polanšek“ vabil ob 20-letnici obstoja na slavnostni koncert h Kovaču. Prireditve bi lahko razdelili na tri dele: v prvem nastop Obirčank, čestitke in priznanja, v drugem delu nastop šolarjev obirske šole ob materinskem dnevu in ob koncu še nastop gostujoče skupine

kvarteta „DO“ iz Ljubljane. „V sredini 70-tih let, ko si je slovenska narodna skupnost na političnem in kulturnem področju vidno opomogla in je postala samozavestnejša, je dozorel tudi čas za ustanovitev Obirskega ženskega okteta. „Šele pa nastanku OŽO smo ustanovili tudi Slovensko prosvetno društvo na Obirskem.

Valentin Polanšek – naš nepozabni učitelj – je zbral leta 1974 okrog sebe najboljše in najzanesljivejše domače pevke. V najkrajšem času je postal OŽO priljubljena pevska skupina, ki je veliko nastopala na Koroškem, pa tudi v Sloveniji, Italiji in tudi v Franciji.“ Tako je dejal predsednik društva dr. August Brumnik, ki je pozdravil

tudi vrsto častnih gostov, med njimi prof. Janeza Boleta, ki je prevzel umetniško vodstvo OŽO po prerani smrti Valentina Polanška.

Obirčanke so s svojimi mehki glasovi zapele nekaj najlepših pesmi svojega ustanovitelja V. Polanška „Dečva z Obirja“ in „Mladih dni spomin“ in s tem dokazale, da še ni prišel čas za prenehanje, tega mnenja pa so bili tudi številni govorniki in občinstvo. Dr. Ludvik Karničar je v povezavi povedal, da je petje za OŽO življenjska filozofija, drugače ne bi vztrajale tako dolgo, tri pevke kar nepretrgano vseh 20 let. Zrasle so v družinah, kjer se je pelo in so s srcem predane pesmi. Šolale pa so se pri župniku Holmarju, učitelju V. Polanšku in prof. J. Boletu.

17 deklet in žena se je v dvajsetih let zvrstilo v OŽO. Zasluznim pevkam je dr. Brumnik kot predsednik domačega društva in predsednik SPZ predal spominsko darilo in Gallusove značke, slednje je na predlog SPZ podelila Zveza kulturnih organizacij Slovenije. 3 pevke – Marta Polanšek, Cita Smrtnik in Vida Brumnik so prejele bronasto značko za 5 – 15 letno prepevanje v ljubiteljskem zboru, 6 pevk – Ivica Stern, Vida Polanšek, Eda Velik, Urška Zankl, Regina Smrtnik in Ani Kurasch – je prejelo srebrno značko za 15 – 25 letno prepevanje, Justina Polanšek, Marica Stern, Marija Brumnik, Margareta Stern

in Zalika Kelih pa so prejele zlato značko za več kot 25-letno delovanje. Skupina pa je prejela tudi Drabosnjakovo priznanje, največje priznanje SPZ. Čestitke so izrekli tudi Berti Ojster v zastopstvu župana, dr. Janko Zerzer za KKZ in Franc Jožef Smrtnik za EL in Smrtnikov kvartet.

Edinstven pa je bil tudi nastop obirskih šolarjev, ki so zaigrali kratko igrico. Prikazali so občinstvu, kaj je treba vse storiti in se zmeniti, če hoče OŽO sprejeti vabilo na koncert. Pokazali so, koliko telefonskih pogovorov je potrebnih in da je treba poskrbeti tudi druge organizatorične stvari. Prav od srca smo se nasmejali in občudovali mlade talente, ki so v lepem, domačem narečju igrali Obirčanke, ki so se lahko „gledale v ogledalu“. Pripravila jih je učiteljica Marta Polanšek, ki je igrico tudi napisala, in povedala, da se res tako dogaja. Gost večera, kvartet „DO“, je za zaključek še zapel nekaj renesančnih, slovenskih umetnih in narodnih pesmi in s tem dokazal, da je še vedno ugleden pevski poslanik.

Vsekakor pa je bilo po koncertu razvesljivo slišati, kje mora Obirski ženski oktet še vse nastopati, tako da to ni bil zadnji koncert. Ob 20-letnici pa je izšla tudi obširna brošura, ki so jo uredile Justina, Marta in Vida Polanšek in ki jo lahko dobite pri članicah okteta. Obirčankam želimo še veliko veselja do petja in naprej dobre glasove! **Dani**

Pevke Obirskega ženskega okteta z leve: Urška Zankl, Marica Stern, Justina Polanšek, Vida Polanšek, Eda Velik, Margareta Stern, Ivica Stern in Zalika Kelih

23. pisateljsko srečanje v Brezah

Svoboda kot objekt pisanja

V zgornjekoroški vasi Brezel-Fresach se bo v petek, 13. maja dopoldne pričelo že 23. mednarodno pisateljsko srečanje in bo trajalo do nedelje, 15. maja. Pisatelji iz 12 držav bojo obravnavali generalno temo „S pisanjem do svobode“. Vsega skupaj bo sodelovalo 59 avtorjev, prva zastopnica ruskih književnikov je petersburška germanistka Julija Mitrijeva. Med udeleženci pa so stari znanci kot lužiški Srb Jurij Koch, Slovenca Jaro Dolar in France Filipič, iz Avstrije pa literarna zakonca Milena Merlak in Lev Detela.

Literarno srečanje v Brezah je v minulih časih, ko je Evropa po hladnovojni doktrini bila razdeljena in razparcelirana na dva bloka, igralo pomembno in veliko poslanstvo klesanja oken in odprtih v železno zaveso, skozi katere so potekali številni osebni, književni in ne nazadnje tudi politični stiki in pretoki mnenj.

Z razsulom na vzhodu je srečanje zdrsnilo v globoko smiselno in pomensko krizo, kajti sprememba politične podobe Evrope je narekovala tudi docela nove pristope in odgovore. In v naglici, v kateri se je preoblikovanje evropskega zemljevida odvijalo, nosilec literarnega srečanja v Brezah očitno ni uspelo najti ustreznih in utemeljenih odgovorov na stavljena vprašanja in na nastale izzive.

Ta kriza in pa določene domače, a popolnoma nepotrebne ovire še vedno tepejo literarno srečanje. Tako je eden od glavnih pogojev za povabilo na srečanje znanje nemščine.

Dobro, znano je, da so na vzhodu ljudje dosti bolj večjezični kot na zahodu in da precej pisateljev obvlada nemščino.

Pisatelj Peter Kersche

A do Brez oz. do Koroške pisateljske zveze očitno še zmeraj ni prodrla vest, da so prevajalske ekipe z najodobnejšo tehniko danes najosnovnejši standard mednarodnih srečanj. To sicer res nekaj stane, ampak navzlic pomenu srečanja v Brezah pa deželi Koroški oz. njenim kulturnim referentom

menda ne bo žal izdatka, ki bi bil potreben za prevajalsko službo.

Iz bivše Jugoslavije so vabljeni samo slovenski pisatelji. Ni ne Srbov, ne Hrvatov, Makedoncev, Bosancev in Albancev pa drugih, ki bi veliko in precej imeli povedati, kako priti s pisanjem do svobode, kako drago to željo po svobodi plačujejo. Iz besed Petra Kerscheja, spiritus rectorja letošnjega srečanja, je tozadevno zvenela določena skepsa o smiselnosti vabljenja pisateljev iz širšega prostora bivše Jugoslavije.

Svoje pa brezdvomno igra tudi dejstvo dokaj skromnega proračuna. Srečanje v Brezah traja do nedelje, 15. maja, glavni referati so na sporedu v soboto, 14. maja.

f.w.

Novice iz župnij

Medgorje: Pater Anton Cvetko je po 40 letih zaradi starosti oddal župnijo v mlajše roke. Novi soupravitelj je grabštanski župnik Anton Opetnik. P. Cvetko, ki je znan tudi kot organizator številnih romanj, bo svoj zaslužni pokoj preživel v Vinogradih pri Žitari vasi.

Asistenca: Slavko Thaler, kaplan v Šentjakobu v Rožu, je bil imenovan za duhovnega asistenta Katoliške otroške mladine.

Žitajska folklor je stara 15 let

S slavnostnim folklornim večerom so v Žitari vasi proslavili 15 let uspešnega folklornega delovanja. Kljub temu, da je bila minulo soboto cela vrsta večjih prireditvev, je bila avla ljudske šole napolnjena do zadnjega kotička. Poklon občinstva ni veljal samo plesalcem in gostom iz Kopra in Globasnice, pač pa seveda tudi voditeljici domače skupine Slavki Kukovica, ki je skozi vseh teh 15 let skrbela praktično za vse: za repertoar, oblačila in termine.

Mirko Ogris, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Trta“ se je Slavki zahvalil za ves ta trud, saj „je še nogavice za plesalke sama npletla“ – z denarjem tega truda tako ali drugače ni mogoče poplačati.

Andrej Kokot je Slavki Kukovica predal v imenu Slovenske prosvetne zveze Drabosnjakovo priznanje;

poleg Obirskega ženskega okteta in režiserke Anite Hudl je bila ona tretja dobitnica tega priznanja konec tedna, kar je gotovo izjemen dogodek.

S.W.

Slavka Kukovica je prejela Drabosnjakovo priznanje

Del folklorne skupine s Kopskega

Dvajset let Odra 73 v Pliberku

Takole minevajo leta, maršiko z vzdihom pomisli, ko se zaveš, da praznujejo pliberški igralci že dvajseto leto vnetega delovanja na odru. Skozi vsa ta leta pa je bilo igralcem z režiserko Anito Hudl na čelu najvažnejše eno: nuditi svoji publiki sproščene ure, ko se bodo lahko pozabavali, nasmejali na tuj in pa seveda tudi na svoj račun. Predvsem komedije so bile na repertoarju, pa tudi resnejši recitali.

Širom po koroški bo ostal nepozaben kabaret $1 \times 1 = 1$, ki je bil, vsaj kar zadeva uspeh, doslej nedosegljiv. Z njim so gostovali tudi ob Borštnikovem srečanju v Mariboru, posnela ga je tudi ljubljanska televizija, gostovanja so se vrstila.

Z doslej zadnjo premiero „Županova Micej“ so igralci in društveniki proslavili svoj jubilej, zaslužni in prizadevni reži-

serki Aniti Hudl pa je podpredsednik Slovenske prosvetne zveze Hanzi Weiss predal najvišje odlikovanje te organizacije, Drabosnjakovo priznanje.

Micka ni več Micka, v Pliberku je postala seveda Micej. Pliberški gledališčniki so 200 let staro Linhartovo slovenščino predstavili v pliberško narečje, kar je občinstvu silno ugajalo. Pravzaprav resnično premalo negujemo na Koroškem svoja lastna narečja na odrih, a resnici na ljubo je zelo malo tekstov, ki bi se dali meni nič tebi nič predstaviti vanje. Osebe morajo imeti značilne poteze domačega človeka, sicer niso verjetne. Druga nevarnost pa je, da se prisodi narečje neukim, preprostim ljudem, s tem pa bi razvrednotili žlahtno domačo govorico. Treba je povedati, da je Pliberčanom ta jezikovna adaptacija uspela samo delno: medtem ko so bili pripadniki nižjega sloja z narečjem čudoviti, pa je spodletelo pri odločno preveč in nenaravno izumetničeni slovenemščini. Noben „bivši“ Slovenec ne bo rekel „brec“ namesto brez ali „ljubecen“ namesto ljubezen, in to ob sicer najčistejših poudarkih in izgovorjavi!

Na vsak način pa so igralci dosegli tisto, kar so hoteli: občinstvo se je imenitno zabavalo, posebno ob pravi igralski

kreaciji Joška Hudla – Glažka. Svoje so opravili tudi odlično zapeti songi. Čvrstega kmeta župana je odlično igral Hinko Tratar, Samo Hudl je bil razboriti Anže ali po pliberško Anzej, Sophie von und zu Jauntal (Šternfeldovka) Silvija Merva, Schönheima je zaigral

Franc Kuežnik, Mohnkopfa Marjan Buchwald in vedno vesela Micej je bila Vera Sadjak, Franci Picej pa je bil povišan v šoferja.

Režijo je vodila Anita Hudl, ki je postala s časom že institucija na pliberškem odru, glasbo je prispeval Hanzi Kežar. Učinkovito sceno je prispeval Peter Militarov. Ker vemo, kako malo denarja imajo društva za nabavo – recimo – kostu-

mov, bomo spodrslejje tozadevno spregledali.

V brošuri, ki so jo pripravili ob svoji 20-letnici, je Anita Hudl zapisala: Hoteli smo samo veselo popraznovati našo 20-letnico in če smo s tem tudi Vam pripravili vesele trenutke, smo dosegli svoj namen.

Dosegli in presegli so ga vsekakor, zato še na mnoga leta, Odr 73!

S.W.

Prizor iz pliberške „Županove Micej“, ki so jo domači igralci zaigrali v čudoviti pliberščini in z njo navdušili občinstvo.

Na sliki levo: podpredsednik SPZ Hanzi Weiss predaja Aniti Hudl Drabosnjakovo priznanje.

Jezik je duša

Janko Messner

Kaj je zadržanost?

V reportaži NT 18. 3. 1994 razodene tudi ravnatelj Slovenske gimnazije svoje mnenje o mamilih v šolah: „Profesorji se problematike zavedamo in točno opazujemo zadržanje dijakov in dijakinj.“ Najprej o razlikovanju pridevnikov „točen“ in „natančen“. Četudi je njuna vsakdanja raba skoraj sinonimna, je med njima vendarle pomenski odtenek, ki ga ne bi smeli prezreti: točnost je lepa čednost – Pünktlichkeit ist reine schöne Tugend, natančnost pri delu pa pomeni s k r b n o s t, po nemško Genauigkeit, Gründlichkeit bei der Arbeit. Očitno je hotel povedati, da bojo dijake n a t a n č n o opazovali, kajti njihovega „zadržanja“ ne bi smeli opazovati, ker je to za slovensko gimnazijo resda hudó nemaren nemčizem – das Verhalten! Čudno, da gospod ravnatelj ne razmišlja o preimenovanju „vedenja“ v „zadržanje“ – v spričevalih te šole! Zadržati pomeni ustaviti, ustavljati, npr. zadržali so ga pri kosilu, pri košnji, zadržal je sapo, zadržali so ga na poti, zadržal je pismo v svojo korist ipd. Lahko se kdo tudi pri sosedu zadrži (= ostati, se pomuditi), za nemški Verhalten, Benehmen pa imamo Slovenci samo v e d e n j e, tudi za obnašanje ima SP kurizivno „vedenje“, torej: ... natančno opazujemo v e d e n j e dijakov. Dalje: „...imajo mladinci možnost za stik z mamili v prvi vrsti izven šole.“ Resda Slovenski pravopis tega hrati zma še ni obsodil na ničlo, ali ušesu koroškega slovenista nikakor ne dé dobro, saj imamo tod lepi domači predlog z u n a j, torej: v prvi vrsti z u n a j š o l e. In končno je tu še nemarna „zainteresiranost“: „Kot ravnatelj šole pa sem seveda zainteresiran na tem, da se stvar razčisti...“ Če že „zainteresiran“, tedaj vsaj za kaj, ne pa na na čem! S tveganjem, da bo spet hudó hud name, mu vendarle svetujem, naj zaradi natančnejše slovenščine sam odpira SP, zakaj bi moral početi to jaz, ki sem že v pokoju! Namesto da je „zainteresiran na tem“, bi se moral z a v z e t i za to, se z a n i m a t i za to, da se stvar razčisti.

Zadonelo je petje rožanskih pevcev

Rožanski moški zbori so odločeni, oživiti tradicijo rednih zborovodskih in družabnih srečanj, ki jih je v preteklosti bilo precej. Naj spomnim samo na srečanje v Ledincah, na legendarni zbor „Rožanski fantje“ ali druge zborovske in pevske viške.

V soboto, 7. maja, je pri Cingelcu na Trati po nekaj letih spet bilo srečanje rožanskih moških pevskih zborov s kratkim pevskim seminarjem. Prireditelj je bilo SPD „Borovlje“, ki ga vodi mag. Roman Verdel.

Zbori so peli narodne in umetne pesmi, pokazali so precej visoko pevsko, umetniško in izrazno raven. Pa tudi zunanji videz je bil zelo pester, kar se je najbolj pokazalo pri zaključnih dveh pesmih – kanonu in ljudski iz Želuč, ki so

sta odpovedala hodiški in radiški moški zbor, tako da se je število skrčilo na tri. Nastopili so MoPZ „Bilka“ iz Bilčovsa pod vodstvom mag. Mirka Lauseggerja, „Vaščan' pojo“ pod taktirko prof. Jožka Kovačiča in moški zbor SPD „Borovlje“, ki ga vodi mag. Roman Verdel.

Zbori so peli narodne in umetne pesmi, pokazali so precej visoko pevsko, umetniško in izrazno raven. Pa tudi zunanji videz je bil zelo pester, kar se je najbolj pokazalo pri zaključnih dveh pesmih – kanonu in ljudski iz Želuč, ki so

ju peli skupno. Miha Einspieler se je v imenu pevcev spomnil rajnega Jozija Partla, p. d. Kosma, čigar pogreb je bil v soboto v Svečah in ki je kot navdušen pevec „Kočne“ rad sodeloval pri takih srečanjih.

Kot je pri Cingelcu navada, so nastopajoči in poslušalci, med njimi je bil tudi predsednik NSKS Grilc, še dolgo posedeli skupaj. Pevce je vdušje kulturnega doma tako navdušilo, da so sklenili, naj bi odslej Cingelc bil kraj rednega letnega srečanja moških in tudi drugih zborov. Upati je, da bi se ta zamisel uveljavila. f.w.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek, 13. 5. 20.00	pri Miklavžu v Bilčovsu	Evropska unija da ali ne? (dipl. inž. H. Mikl, mag. V. Ošlak, mag. R. Vouk, dipl. trg. J. Habernik)	
Nedelja, 15. 5. 17.00	v farnem domu v Selah	Materinska proslava: otr. skupina s polonezo, otroci lj. šole Sele z igrico „Neposlušni zajček“, mlad. zbor, ansambel glasbene šole	KPD „Planina“
Nedelja, 15. 5. 14.30	v Domu glasbe v Celovcu	Carl Orff: Carmina Burana	SPZ, KKZ, ZG, ORF
Nedelja, 15. 5. 10.30	v kulturnem domu na Radišah	A. T. Linhart: Županova Micka; gostuje dramska skupina iz Cerklj (Slovenija)	
Ponedeljek, 16. 5. 19.30	v Pastoralnem centru 10. Okt. Str. 25/I	Živa beseda v družini prof. Berta Golob bo govorila o pomenu sporazumevanja v materinščini	Zdr. staršev, otr. vrtec, Kat. prosveta
Torek, 17. 5. 14.30	v Mladinskem domu	Spevoigra „ Sneguljčica “ nast.: dramska skupina osnovne šole Matije Valjavca iz Preddvora	Mlad. dom, Študijska knjižnica
Torek, 17. 5. 20.00	v farnem domu v Selah	Evropska unija da ali ne? (dipl. inž. Mikl, mag. V. Ošlak, mag. R. Vouk)	Kat. prosveta
Torek, 17. 5. 20.00	v farni dvorani v Železni Kapli	Družina med idealom in resničnostjo; predava doc. dr. Jože Ramovš, Ljubljana	Katoliška prosveta
Sreda, 18. 5. 19.30	v župnišču na Brnci	Konflikti v družini predava prof. Franz Müller	Katoliška prosveta
Četrtek, 19. 5. 16.00	Amfiteater Pedagoške akademije Celovec	Grška fešta – Open air – koncert nast. Lakis & Achwach in vrsta prireditev	SPZ, KKZ, STUV, ÖH-Kultur, Dvojez. zbor
Petek, 20. 5. 20.00	Kulturni dom v Šentjakobu	Klavirski koncert Andreje Wuzella	SPD „Rož“
Petek, 20. 5. 20.00	pri Cingelcu na Trati pri Borovljah	Koncert „ Pesmi sveta / Lieder der Welt “ sod.: Smrtnikovi fantje, Sentjanški tamburaši, Dvojezični zbor pedagoške akademije Celovec	Dvojezični zbor
Nedelja, 22. 5. 19.00	v farni cerkvi v Dobri vasi	Koncert učencev orgelskega oddelka GŠ in učencev teološke fakultete v Ljubljani	
Torek, 24. 5. 20.00	pri Šoštarju v Globasnici	Evropska unija da ali ne? (dipl. inž. Štefan Domej, mag. V. Ošlak, mag. R. Vouk)	
Sreda, 25. 5. 19.00	pri Brezniku pri Pliberku	Koncert učencev Glasbene šole na Koroškem in Glasbene šole Ravne na Koroškem	
Sreda, 25. 5. 20.00	občinski center v Šentrupertu v Celovcu	EU in njene manjšine: Alli bo evropska integracija sprožila nov val kulturne in jezikovne asimilacije? Informacijska prireditev; predava Diarmaid Breathnach, Irska	Društvo Vincenc Rizzi
Sreda, 25. 5. 20.45	v Mestnem gledališču v Celovcu	M. Pungartnik: Sonček, kje si? Režija Tine Vari	KKZ
Četrtek, 26. 5.	v Mestnem gledališču v Celovcu	M. Pungartnik: Sonček, kje si? Režija Tine Vari Ponovitve ob 8.30, 10.00 in 11.30	KKZ
Petek, 27. 5. 20.00	pri Cingelcu na Trati pri Borovljah	Koncert dvojezičnega zbora pedagoške akademije	SPD „Borovlje“
Petek, 27. 5. 15.00	Mondscheing. 9, Gradec	GRAZ-ZIA – 20 let KSŠŠ/Gradec – Srečanje bivših in sedanjih študentov	KSŠŠG
Nedelja, 29. 5. 10.00	izpred glavne pošte v Velikovcu	Obisk zgodovinskih krajev iz NOB na Svinški planini	ZKP
Nedelja, 29. 5. 9.30	pred farno cerkvijo v Šmarjeti	Mladinski dan	Katoliška mladina

Griechenfest / Grška fešta

Open-air – koncert „Lakis & Achwach“

v četrtek, 19. 5. 1994, od 16.00 dalje

v Amfiteatru Pedagoške akademije v Celovcu

16.00 Razstava fotografij „grške impresije“

17.30 Predavanje z diapozitivi „Grčija“ (prof. Kountna – predavalnica A)

18.30 Dvojezični zbor Pedagoške akademije v Celovcu

19.00 Koncert z „Lakis & Achwald“ (amfiteater)

Grška fešta z grškimi jedmi

Ob vsakem vremenu

Prirejajo: KKZ, SPZ, STUV, ÖH-KULTUR, Dvojez. zbor ped akademije

Jezikovne počitnice 1994 za mlade od 10. do 16. leta

od 17. 7. 1994 do 6. 8. 1994 v Novem mestu

„Jezikovne počitnice“ stanejo za tritedensko bivanje v Novem mestu 4.500 šilingov. Za to ceno nudimo:

- tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo)
- skrbno izdelan učni program, prirojen potrebam otrok
- polno integracijo v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti
- ves čas tečaja oskrbo in pomoč našega spremljevalca
- spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih
- možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi
- prevoz v Novo mesto in nazaj

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Galerija Slama**, Benediktinerplatz 3 – Janez Bernik, (do 28. 5.)
- **Napoleonstadl**, St. Veiterring 10 – male plastike avantgarde iz Španije (do 29. 5.)
- **Deželna galerija**, Burggasse 8 – Thomas Hoke – Das einsperre – Leere Masse (do 5. 6.)
- **Kunstforum**, Villacherstr. 8/II (Doortheum) – Umetniška zbirka – izbor (do 4. 6.)

SEMISLAVČE

- **Galerija Rožek Šikoronja** – Johannes Zechner – rustika, skulpturne risbe in ko-lazi; odprto od srede do nedelje med 15. in 18. uro

ŠENTPAVEL v Labotski dolini

- **SAMOSTAN** – razstava „Glas & Porzellan – Tischkultur und Lebensfreude“ (do 27. 10. vsak dan od 9.00 do 17.00)

ŠTALENSKA GORA

- **Izkopanine** na Štalenski gori/Magdalensberg do 28. 10. od 9.00 do 12.00 in 12.30 do 17.00

TINJE

- **Dom v Tinjah** – razstav slik Milana Volovška iz Argentine

SALZBURG

- **Galerija Welz** – Razstava del Valentina Omana

BOROVLJE

- **Puškarški muzej** – odprt spet od 16. maja do 8. oktobra: od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 15. in 18. uro, ob sobotah od 10.00 do 13.00

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKÉ ODDAJE
18.10–19.00

Četrtek, 12. 5.
6.30–7.00 – Praznična (P. Zunder)
18.10–18.30 Glasbena

Petek, 13. 5. Kulturna obzorja

Sobota, 14. 5. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 15. 5.
6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem –
Duhovna misel (D. Lepuschitz)
18.10–19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 17. 5. Šmarnice v živo iz Šentjanža v Rožu

Torek, 17. 5. Partnerski magazin

Sreda, 18. 5. Društvo upokoencev iz Sel

KSŠŠ/Gradec
vabi na
srečanje

GRAZ-ZIA

vseh nekdanjih in bivših študentov v klub-ske prostore v Mond-scheingasse 9 v Gradcu ob 20-letnici kluba

v petek, 27. maja
1994 od 15.00 dalje

Prisrčno vabljeni v
obnovljene prostore!

Dober dan, Koroška

Nedelja, 15. 5. 1994, ORF 2, 13.00!
Ponedeljek, 16. 5. 1994, TV SLO 1, 16.20

Predvidoma s sledečimi prispevki

- Spet kliče nas venčani maj: Obred, poimenovan po majniških cvetlicah – Šmarnice – obhajajo na Blatu v stari kmečki hiši
- V tretje gre rado: Pristna domača kuhinja naj bi zagotovila ponovni razcvet kulturne taberne Pri Joklnu
- Ob 20 letnici organiziranega lutkarstva na Koroškem: Multimedijška predstava „Sonček, kje si?“
- Otroški dan '94 na Suhi: Letos v znamenju mednarodnega leta družine
- „Nmav čez jizero: Po poteh župnika Franca Treiberja, ki je napisal že zdavnaj ponarodelo koroško narodno pesem
- Koroška nogometna liga SAK – Feldkirchen

Koroški fužinar 2

Precej nenavadno je, da glasila Koroški fužinar ne najdemo v Enciklopediji Slovenije. Za seboj ima namreč že 43 let izhajanja in trdimo lahko, da je v vseh letih svoje vsekakor upoštevanja vredne zgodovine dostojno bogatilo tako koroški kot vseslovenski kulturni prostor. V letu 1950 so ga zasnovali takratni direktor ravske železarne Gregor Klančnik ter brata Kuharja, Voranc in Avgust. Prvi od njiju je še doživel nekaj prvih števil in zanje tudi kaj napisal, drugi pa je bil Fužinarjev dolgoletni urednik, ki mu je uspelo, da je glasilo ob razumljivi strokovni naravnosti celo v pretežni meri usmeril v narodopisje, splošno zgodovino, književnost in kulturo na sploh. Za glasilo je pridobil širok krog sodelavcev tako v železarni (G. Klančnik, Mitja Šipek, Marjan Kolar, Jože Žunec) in od zunaj (Franc Ksaver Meško, Janko Messner, Leopold Suhodolčan, dr. Franc Sušnik, Janez Mrdavšič ter zgodovinarja Josip Mravljak in Bogdan Žolnir). V vseh letih se je nabralo zares veliko pomembnega gradiva, mimo katerega ne more nobena poglobljena razprava o Koroški in kar škoda je, da ima glasilo

sedaj takšne težave z izhajanjem.

Tokratna gesla na naslovnici so: zgodovina, jeklo, šolstvo, kultura ... Zgodovina je namenjena predvsem železarstvu z dvema dokaj obsežnima prispevkoma: Železarstvo na Koroškem (brez Mislinjske doline) Marjana Kolarja ter Tehnologija nekdanje železarne na Prevaljah Danijele Skobir z uvodom dr. F. Sušnika. Sem sodi daljši razgovor Fužinarjeve urednice Andreje Čibron Kodrin z nekdanjim dolgoletnim direktorjem ravske železarne Gregorjem Klančnikom. Največ pove že podnaslov: „Direktor mora imeti predvsem dober značaj“. – Zanimiv zgodovinski drobec Pošta v Kotljah nekdanj in danes s spominskim Prežihovim žigom in zemljevidom Voranc in njegove Kotlje je prispeval Jože Keber, zgodovino gasilstva v istem kraju pa opiše M. Potočnikova.

Nagrajence občine Ravne v letu 1993 so predstavili: Mojca Potočnik ravskega župnika Jaroslava Kotnika, Franc Černe železarja in invalidskega organizatorja Ivana Hočevarja ter Silva Sešel gimnazijsko profesorico slovenščine Vero

Mrdavšičevo. Šolstvo je posebej zastopano še z dokaj skromnim prispevkom Bojane Plevnik Verdinek Novost pri pouku v osnovni šoli, ki obravnava občasno delitev učencev dveh oddelkov v tri skupine po njihovi dosežkih in sposobnostih. Pravi tvorec te naše in sploh najsprejemljivejše oblike razporejanja učencev dr. Franca Strmčnik, sicer koroški rojak, pri tem sploh ni omenjen.

Kulturni razdelek glasila z orisom dveh lanskih pomembnih knjižnih novosti pričinja Marjan Kolar, ki se kritično loteva monografije Mežiška dolina (urednik in pisec besedila J. Mrdavšič), in M. Potočnikova, ki povzema Zbornik o dr. Alojzu Kuharju (urednik Tone Sušnik). Benjamin Kumprej piše o dveh razstavah: Zavezo namenja razstavi slik Roberta Ošepa v A banki na Prevaljah, zapis Ali je to še moj dom pa razstavi v Galeriji Grad na Ravnah, vojnih fotografij iz Bosne Alojza Krivograda ml. in izdelkov bosanskih beguncev iz njihovega centra v Mežici. S sodobnim stavbarstvom in oblikovanjem prostora se zelo slikovito ukvarja Borut Bončina v prvem delu razprave O mestu, urbanizmu, redu, oblikovanju in očeh.

Del obravnavanega Fužinar-

ja je še v znamenju lanske stoletnice rojstva Prežihovega Voranca. Mihael Kodrin v razpravi Po Prežihovi dolenski poti z družboslovnega in književnega vidika piše o pisateljevem poletju 1940 pri Mokronogu, S. Sešlova pa nas z besedo in sliko v prispevku Likovne upodobitve junakov Prežihovih del zelo dobro seznanj z ilustratorji Francetom Miheličem, Milanom Bizovičarjem, Ivom Šubicem, Jelko Reichmanovo in Korošci Antonom Repnikom, Jankom Dolencem in Andrejem Grošljem. Z nekaterimi drugimi vred vsi po vrsti izpričujejo, da je živa Vorančeva beseda tudi izredno likovno upodobljiva.

Na koncu glasila se Gorazd Mlinšek spopada z lubadarjem v Mežiški dolini, Rudi Verovnik pa nas s potopisom Po deželi tisočerih otokov predstavi v daljno Novo Gvinejo.

Med pokrovitelji te številke, ki zdaj edini omogočajo Fužinarjevo izhajanje, jih je tudi nekaj iz Slovenje Gradca, kar najbrž napoveduje, da bo uredništvo spet širše poseglo v koroški prostor morda celo na obeh straneh meje. Prav to je namreč bila vsa desetletja osnovna značilnost glasila, ki je utemljevala njegov naslov.

Francček Lasbajer

Nova knjiga Hermana Germa

Koroški pesnik in pisatelj Herman Germ, ki je tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev v Avstriji, je pri Mohorjevi založbi izdal novo knjigo pesmi z naslovom „Pričakovanje in izpolnitev / Erwartung und Erfüllung“. Tokrat so vse pesmi prevedene, vendar so pesmi enkrat v nemščini in prevedene v slovenščino, pa spet obratno.

Knjigo je odlično ilustriral

Ziljan Franc Wiegeler, inšpektor za dvojezično šolstvo na Koroškem. Predstavitev v Pliberku, ki je bila nekaj nenavadnega zaradi izredno velikega obiska, je opravil dv. sv. dr. Valentin Inzko z besedami, polnimi tople simpatije in vzpodbude za avtorja. Publiki in pesniku v čast je zapel Suški oktet, Herman Germ pa je prebral nekaj pesmi iz nove zbirke.

S.W.

Oče se poslavlja ...

Predpretekli ponedeljek, dne 2. t. m. je po daljši, težki bolezni preminul naš rojak Franc Trunk v 65. letu starosti. Izhajal je zavedne Zauernikove družine v Bačah in še kot napol otrok doživel s starši, sestrami in bratom kruto pregnanstvo leta 1942. Družina se je sicer predčasno vrnila iz tujine, a svobodno je zaživela lahko šele po zlomu nacizma. Sin Franc je bil spočetka doma v pomoči očetu, pozneje se je izučil za mizarja in nato nekaj let preživel v Švici. Spet doma, je prevzel od tete podedovano Kuharjevo posestvo v Podgorju, tam uredil trgovino in si poiskal življenjsko družico iz soseščine. V zakonu sta se rodili dve hčerki in starejša Melita, profesorica po poklicu, se je aktivno vključila v politično življenje in je danes socialdemokratska poslanka v koroškem deželnem zboru. Francu samemu pa se je že pred leti poslabšalo zdravje, a s svojo trdoživo naravo ter svojim sončnim značajem je premagoval vse težave. Bil je skrben oče svoji družini in dobrotljiv dedej svojim vnukom. V zadnjem času se mu je zdravstveno stanje hipoma poslabšalo in kruta bolezen je sorazmerno hitro pretrgala njegovo življenjsko pot.

Pretekli četrtek smo pospremili Trunkovega Francija na njegovi zadnji poti. V prepolni loški cerkvi je daroval mašo za dušnico mag. Stanko Olip in v nagovoru orisal lik pokojnega, poznanega in priljubljenega blizu in daleč, kot človeka odprtega značaja, kot moža sprave. Bekštanjski župan inž. Helmut Hatze je predstavil življenjsko pot Franca Trunka ter mu izrekel zahvalo za dolgoletno aktivno sodelovanje v socialdemokratski stranki. Zahvalne besede za narodno zvestobo tudi v času pregnanstva in za udeleževanje v našem kulturnem življenju, je izrekel tudi zastopnik Zveze slovenskih izseljencev v obeh deželnih jezikih. Žalne obrede so glasbeno oplešali kvartet Abujeve družine z Zile, Gemischer Chor Ledenitzen iz Ledinc ter bekštanjska pihalna godba. Ko je na posebno željo hčere Melite zazvenela domača pesem „N'mau čriz izaro“ po loški cerkvi, je marsikoga stisnilo pri srcu. Ob kristalno čistih in z globokim občutkom zapetih zvokih – „zdaj use minuo je, neč več peu ne bom“ se je mnogokatera solza (tudi skrita) utrla pot po licih ...

Franci nam bo ostal v častnem spominu. Počiva naj v miru!

F.Č.

Iščemo kmetice in kmete, ki ponujajo domače specialitete

V okviru novih prostorov Zveze-Bank v Celovcu vabi Zveza vse kmetice in kmete, ki imajo na ponudbo kmečke specialitete, da se udeležijo „kmečkega trga“, ki bo organiziran ob tem dogodku.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) je prevzela organizacijo in koordinacijo „kmečkega trga“, ki bo v soboto, 11. junija 94 od 9.00 do 13.00 ure v Pavličevi ulici, ki bo v tem času zaprta za promet.

Vabimo vse kmetice in kmete, ki so pripravljene, da nudijo svoje specialitete in ob tej priložnosti po želji predstavijo svoje kmetije, proizvode in druge dodatne ponudbe na svojih kmetijah. Odkup in poštena cena za pošteno robo sta zagotovljena (pričakovati je okoli tisoč ljudi).

Paleta produktov naj bi segala ob obloženih kruhov, namazov, suhih mes-

nin, sirov, preko sadja in zelenjave (solate) ter peciva tja do domačih pijač (mošt, žganje) in specialitet na žaru (čevapčiči, ražnjiči, jagnjetina, ...) in še kaj.

V tem sklopu bo KIS izdala novo brošuro o južnokoroških specialitetah. Zato Vas na vsak način vabimo in pozivamo, da nam sporočite, kakšne produkte imate na ponudbo. Važno je tudi, na kakšen način jih nameravate prodati (od hiše, na trgu, itd.) in kdaj so na razpolago.

Izkoristite edinstveno priložnost prezentacije Vaših ponudb ter prodaje in javite se za koordinacijo in podrobne informacije v KIS-pisarni: Dr. Joško Tischler Park 1, 9020 Klagenfurt/Celovec, tel.: 0463/382438.

Štefan Merkač, Kmečka izobraževalna skupnost (KIS)

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30, 33, 34 in 40, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki/Redakteure: Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30, 33 in 40, telefaks 0463/51430071.

Letna naročnina: za Avstrijo 370 šil. (za penzioniste 280 šil.); za Slovenijo 1500 SIT.

Iz ženskega vidika

Smo preživele naš praznik?

piše Štefka Vavti

Pa smo ga spet preživele, ta naš praznik. Materinski dan, ko velja – vsaj enkrat na leto! – vsa čast materam. Čast, ki jo sicer pogrešamo vso leto. Je torej materinski dan neke vrste „alibi“-dejanje, v korist kvečjemu vrtnarjem, drogistom in slaščičarnam? Ali se ga naj veselimo, ker se otroci vsaj ta dan spomnijo svoje matere in se ji na ta način zahvalijo za trud in delo, ki ga ima z njimi vse leto?

Odkrito povedano: Moji občutki do tega praznika mater so ambivalentni. Po eni strani se spominjam na svoje otroštvo, s kakšno vneto in ljubeznivo sem v prvem razredu ljudske šole risala srček za mamo, obdanege z vencem plavih spominčic.... Zgodaj zjutraj iz postelje in še v nočni srajci na vrt po šopek tulipanov, s katerimi sem presenetila mamo in ji skušala na otroški način pokazati svojo ljubezen. Takšnih malenkosti, ki mi jih je podaril sedemletni sin, sem se veselila, lepo narisane kartice s samimi srčki in pesmico, s katero mi je povedal, da me ima rad.

Na drugi strani pa vidim potrošniški stres, ki sta ga iz tega praznika napravila industrija in gospodarstvo. Vse manj štejejo občutki hvaležnosti, ki jih čutimo do naših mater, ker bolj in bolj stopa v ospredje konzumacijsko mišljenje: Poleg rož mora biti najmanj kakšen drag parfum, kakšna obleka ali kakšno drugo orodje za gospodinjstvo. To vsaj nam sugerira reklama in to se kaj hitro razrase v neke vrste nujnost... Saj drugače bo mati še razočarana, ker je otroku tako „malo“ vredna.

Se ji hočemo odkupiti za neprespane noči, ko si je delala skrbi za svoje otroke, za njen trud in njeno ljubezen? Če je tako, potem je bilo vsako še tako dragoceno darilo premajhno. Če pa ne, jo bo veselil tudi majhen šopek cvetic, s katerim nam je uspelo posredovati hvaležnost in ljubezen.

S takšno pozornostjo pa bi se morali izkazati v našem vsakdanjiku in ne samo enkrat na leto.

Poskusimo biti vzgled svojim otrokom, presenetimo skupaj babico ali teto med letom!

Koroška liga – boj za naslov prvaka ostaja napet

Letos je razplet prvenstva v koroški ligi še posebno zanimiv, saj ne gre samo za naslov prvaka, temveč tudi za uvrstitve na prva tri mesta, ki ob koncu prvenstva pomenijo vstop v regionalno ligo. Tu bodo sodelovala moštva iz Koroške, Štajerske in Zgornje Avstrije.

Sprva je bilo videti, da ima najboljša karte za osvojitve prvega mesta VSV, vendar nekaj spodrslijav in že se mora boriti za mesto v regionalni ligi. Tudi SAK še ni odpisal misli na naslov prvaka, čeprav je moral oddati že dve točki. Da pa zaostaja za WAC le še za dve točki, pa je zasluga Pliberčanov, ki so WAC

premagali presenetljivo jasno z 2:0. Tako je naenkrat zopet vse odprto in prvenstvo ostaja napeto. 6 krogov je še in marsikaj se še lahko zgodi.

Tekme SAK

12. 5. SAK – Trg (16.30)

15. 5. Matrei – SAK

20. 5. SAK – Lendorf (18.30)

24. 5. Austria – SAK (19.00)

29. 5. SAK – Pliberk (17.00)

2. 6. Wernberg – SAK

Tekme WAC

WAC – Wernberg

Treibach – WAC

Borovlje – WAC

WAC – Breže

Lienz – WAC

WAC – Wietersdorf

SAK – Wietersdorf

2:0 (0:0)

Petschenig in Blajs zatresla mrežo

V to tekmo je trener SAK dr. Ramšak poslal po sili razmer nekoliko spremenjeno ekipo, saj sta bila Lippusch in Pappler zaradi rumenih kartonov zaprta, Vrabac in Urschitz nekoliko poškodovana oziroma izčrpana. Tako sta od začeta tokrat igrala Petschenig in Pihorner. SAK je sicer pričel prvih deset minut zelo močno, nato pa nekoliko popustil, tako da so do boljše možnosti prišli gostje, vendar se je zopet izkazal vratar SAK Adi Preschern.

Takoj po polčasu pa je Christian Petschenig z

glavo poslal žogo v mrežo in se po tekmi zelo veselil svojega prvega zadetka za SAK. „Zelo sem vesel tega zadetka in upam, da sem s tem lahko doprinesel nekaj k uspehu SAK. Naš problem je, da hočemo z lepo igro priigrati uspeh, kar pa proti moštvo, ki se brezpogojno borijo za vsako žogo, ni enostavno.“ Christian je še dodal, da bo WAC po njegovem mnenju itak še dvakrat izgubil in da je prepričan, da postane SAK prvak. Mogoče pa bo imel prav, saj je WAC že doživel en poraz. Za končni rezultat 2:0 pa je poskrbel Tonči Blajs.

Christian Petschenig je poleg Tončija Blajsa dal gol v tekmi proti Wietersdorfu

Piše Eda Velik

Podliga vzhod

Bilčovsu je uspelo vodečemu na lestvici SC Ebentalu prizadeti prvi poraz (2:1) v tekočem prvenstvu in s tem dokazati, da so še naprej v izrednem razpoloženju, kar je zasluga trenerja Sigija Hobla, ki je svojo ekipo posebno dobro pripravil in motiviral. Za zadetka sta poskrbela Kuess (47.) in Schaunig (76).

Metlova – Globasnica
Sele – Šmarjeta
Šmihel – Železna Kapla
Eitweg – Dobrla vas

1. razred D

V 20. krogu je prišlo do vrhunske tekme med vodečim na lestvici Metlovo in Globasnico (3.), ki se še bori za drugo mesto. Kajti tudi drugo mesto nudi možnost vzpona v podligo, če se uspešno opravijo kvalifikacijske tekme. Za to drugo mesto pa se prav tako potegujejo Selani, ki imajo trenutno boljše možnosti, saj so nadaljevali s serijo zmag in premagali Šmarjeto s 3:2, medtem ko se je podjunski derbi končal z 2:1 za Metlovo.

2:1 (Hren)
3:2 (Maver 2, Hribernik)
3:2
4:1

Nogomet

Napad SAK v krizi?

ATSV Wolfsberg – SAK Posojilnica 0:0

SAK: Preschern, Savič, A. Sadjak, F. Sadjak, Blajs, Wölbl (58. Urschitz), Šmid, Petschenig, Lippusch, Pihorner

Pod 19: zmagali s 3:2

Zopet enkrat je bil vratar SAK Adi Preschern v središču pozornosti, saj je s svojim uspešnim posredovanjem rešil točko.

Sicer so slovenski atleti začeli zopet dobro, bili prvih 15 minut boljše moštvo in imeli dve lepi priložnosti, vendar so postali potem lahkomiselni in preveč odprli tekmo. Tako je nasprotnik imel možnost za protinapade in sreča je bila, da se je prvi polčas končal neodločeno. V drugem polčasu pa se je nasprotnik postavil v šestnajstmetrski prostor in le še odbijal žoge. Kaj je z napadalci SAK? Saj jim ne manjka priložnosti, vendar jih ne znajo izkoristiti. Dr. Ivan Ramšak: „Da daš gol, je vedno potreb-

no tudi malo sreče. Ta sreča nam trenutno manjka. Včasih je tudi bolje, da imaš le enega napadalca, ki vedno zadane, kot pa več napalcev. Maščuje pa se nam tudi pokal, ker igralcem manjka sedaj zbranost, svežina, hitrost. Nekateri igralci še niso pozabili tekme proti Admiru in zato moramo sedaj čimprej skozi to krizo in potem bo šlo zopet na boljše.“

Dosti odmora igralci SAK resda nimajo, saj morajo že v četrtek zopet nastopiti v Trnji vasi proti moštvo iz Trga.

Ker je po porazu WAC še vedno vse možno, ekipa SAK upa na navijače, ki naj bi prišli na tekmo in vztrajno spodbujali slovenske nogometaše.

Športna sekcija SPD Zarja

vabi na

kegljanje za nagrade

v soboto, 14. maja 1994,
od 16.00 do 21.00 v gostilni Weitzer
v Železni Kapli

Sodeluje lahko vsak. Tekmovanje bo v šestih skupinah. Prireditev šteje tudi k Zarjnim športnim igram.
Prisrčno vabljeni!

4. srednjeevropski festival na Slovaškem

Odličen nastop pianistke Tatjane Ognjanovič in klarinetista Dušana Sodje

V Žilini na Slovaškem je od 25. – 30. aprila potekal že 4. srednjeevropski festival koncertne umetnosti. Festival prireja Društvo koncertnih umetnikov, ki deluje pri „Slovenski glasbeni zvezi“ v Bratislavi. Financira ga Ministrstvo za kulturo Slovaške. Med petindvajsetimi solisti iz Avstrije, Avstralije, Češke, Italije, Nizozemske, Nemčije, Madžarske, Romunije, Slovaške in Velike Britanije, sta zelo uspešno sodelovala tudi pianistka Tatjana Ognjanovič in klarinetist Dušan Sodja, oba iz Ljubljane. Tatjana Ognjanovič, docentka na Akademiji za glasbo v Ljubljani, je 30. aprila s komornim orkestrom Capella Istropolitana (l. 1983 so ga ustanovili najboljši člani Slovaške filharmonije) iz Bratislave zelo uspešno odigrala Koncert za klavir in orkester št. 4 v G-duru, op. 58, L. van Beethovna. Isti orkester je sodelovanjem pevskega zbora mesta Bratislave in s slovaškimi solisti izvedel Mozartov Requiem. Dirigiral je Ondrej Lenard iz Slovaške.

21-letni študent Akademije za glasbo (razr. prof. Alojza Zupana) Dušan Sodja je 28.

aprila v koncertni dvorani Fatra z državnim komornim orkestrom Žilina p. v. dirigenta Petra Feraneca zelo uspešno izvedel Koncert za klarinet in orkester v Es-duru, opr. 36. Franza Krommerja – Kramara. Čeprav je ta koncert v Žilini prvič sploh igral z orkestrom, mu je ta uspešni nastop prinesel ponovno vabilo organizatorja na Festival l. 1996. Isti orkester je spremljal tudi avstrijskega violinista Davida Frühwirta iz Salzburga (pred leti je igral v Ljubljani kot zmagovalec enega od mednarodnih violinskih tekmovanj v Fari ob Soči), ki je odlično odigral Haydnov Koncert za violino in orkester št. 2 v G-duru. Slovaški trombonist Albert Hrubovčak je izvedel Koncert za trombon in orkester v B-duru J. G. Albrechtsbergerja, madžarski pianist Bela Simon pa Koncert za klavir in orkester v a-molu, R. Schumanna.

Na festivalu sem sicer poslušal še odlični koncert organista Simona Dixona in trobentarke Deborah Pelham iz Velike Britanije. V isti dvorani so bile v ozadju odra nameščene tudi 52-registrske trombanalne orgle. Angleža sta zelo dobro iz-

vedla dela raznih skladateljev za orgle in trobento, od J.S. Bacha do Petra Ebna (Chagal – Okna). Še posebej se mi je vtisnil v spomin nastop Novega slovenskega pihalnega kvinteta iz Bratislave krstno so tudi izvedli Pihalni kvintet skladatelja Ilije Zeljenka. Ne morem pa tudi mimo recitalov dveh pevcev: odličnega 25-letnega slovaškega basista Gustava Belačka (prekrasen sonoren bas) ob spremljavi madžarske pianistke Jane Nagy in recital že uveljavljenega češkega baritonista Romana Janala (v praški komorni operi poje zlasti Mozarta). Na klavirju ga je spremljal umetniški vodja Festivala v Žilini, odlični pianist Marian Lapšansky.

Ob teh nastopih sem si zaželel, da bi tudi v Sloveniji imeli večkrat priložnost poslušati recitale mladih slovenskih pevcev. Prizadevne slovaške organizatorje sem seznanil s slovenskimi glasbenimi tekmovanji in jim obljubil pomoč pri vključitvi slovaških glasbenih tekmovanj v Evropsko zvezo glasbenih tekmovanj za mladino (EMCY).

Lovro Sodja

Nove knjige – recenzije

Robert Schindel: Die Nacht der Harlekine

Založba Suhrkamp, Frankfurt/M., 1994, 118 strani, 219 šil.

Z mešanimi občutki odloži bralec Schindlovo knjigo pripovedovanj. Nekoliko je razočaran, kajti avtorju (ki je letos aprila praznoval svojo petdesetletnico) ni uspelo obdržati svoj visoki nivo. Nedvomno je bil Schindlov roman „Gebürtig“ (1992) ena najboljših knjig zadnjih let, literarni užitek, ki je tudi vsebinsko nakazoval smer. Prav zaradi tega je težko izpolniti pričakovanja, da bi bila nova knjiga nadaljevanje prejšnje. Schindlu gre približno tako kot svetovnemu prvaku v skoku v višino, ki pa je tokrat dosegel le rekord leta. Če beremo njegove zgodbe, ne da bi imeli v spominu knjigo „Gebürtig“, so resnično vredne užitka.

Zgodbe „Die Nacht der Harlekine“ se dogajajo v dunajskem miljeju in prikazujejo svet zgubašev, odrinjenih, zgubljenih. Mikrokozmos klošarjev, prostitutk, majhnih kriminalcev, mojstrov preživetja, katerim je vsak nov dan že zadetek in lotu, ima jasne meje:

Na eni strani cestni jarek, na drugi zapor. Pa tudi filozofi, pisatelji in žurnalisti doživljajo svoje čisto normalne tragedije. Večno iskanje, večni neuspeh.

Kljub tragično žalostnim temam v zgodbah zna Schindel pripovedovati poetično in čustveno, vnaša, kakor odgovarja situaciji, neotesan jezik tukajšnjih outlaws in izraze iz njihovega slanga, ki so komajda poznani tudi najbolj „prepričan“ Dunajčanom. Komu je še znano, kaj je razumeti pod besedo „Geschirr“ (moška spolovila) ali pa, kaj je prvotno pomenilo „Haftlmacher“? Ta grobost pa ne zmanjšuje učinkovitosti poezije, nasprotno: učinkuje kontrastno k toplim, skoraj nežnim pasażam. Lahkotno poplesavanje na jezikovni vrvi, ki bralca na vsak način navduši. Kdor njegove prejšnje knjige „Gebürtig“ doslej še ni bral, naj raje obrne kronološko zaporedje in prebere najprej „Die Nacht der Harlekine“. Tako boste zadovoljni z obema.

Andrej P. Pittler